

ZAKLJUČCI
XII. GENERALNOG KAPITULA
FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA
15.-22. studenog 2008.

XII. generalni kapitul slavio se u Mađarskoj da bi se dostojno zaključila dvogodišnja proslava u čast 800. obljetnice rođenja omiljene zaštitnice FSR-a, sv. Elizabete.

Završna proslava u dojmljivom ozračju katedrale u Ostrogonu, "Majke svih mađarskih crkava", bila je snažan poziv na preispitivanje života nas, svjetovnih franjevac, na temelju svetosti sv. Elizabete, pod čijim se zagovorom odvijao rad Kapitula.

Kapitul je ušao u skladan slijed s dva prethodna Kapitula u temeljnom postupku posvjedečivanja identiteta svjetovnih franjevac i njihovog poslanja u Crkvi i svijetu.

Glavne teme Kapitula: *Zavjetovanje svjetovnog franjevca i njegov osjećaj pripadnosti*, koje su izvrsno obradili predavači fra Felice Cangelosi, OFM Cap. i Emanuela De Nunzio, FSR, ponudile su bremenite poticaje i dragocjene smjernice za nastavak već započetog puta.

Bogato i dirljivo izvješće generalne ministre Encarnación del Pozo predstavljalo je snažno svjedočanstvo zalaganja Predsjedništva Međunarodnog vijeća i veličinu posla obavljenog u prošlom šestgodištu. Izvješće je ponudilo prijedloge za daljnja promišljanja koja su urodila odlukom o trajnom zalaganju za formaciju i o punom prihvaćanju vlastite svjetovnosti sa svim posljedicama koje iz toga proizlaze. FSR je dio Franjevačke obitelji koji tu dimenziju živi u punini i ne smije zakazivati u tom svom tako neprocjenjivom doprinosu za poslanje cijele Franjevačke obitelji.

Doprinos duhovnom bogatstvu i konkretnosti bilo je zaista mnogo: izvješće generalne ministre Encarnación del Pozo, predavanje "*O početcima Karizme*" predsjednika Izbornog kapitula, fra Marca Tasce, OFM Conv., generalnog ministra, izvješće Konferencije generalnih duhovnih asistenata, koje je predstavio njezin sadašnji predsjednik fra Irudaya Samy, OFM Cap., izvješća o formaciji, o nazočnosti u svijetu, o bratstvima u nastajanju i na putu formacije te ono o Franjevačkoj mladeži.

Ustanovilo se s radošću kako Red još uvijek postoji ili je počeo postojati u tolikim zemljama, također i u onima gdje su vjerski progoni, ateizam i sekularizacija sveli na najmanju mjeru ili sasvim utrnuli nazočnost Crkve.

Red se i snažno kritički osvrnuo na samog sebe.

Nagli rast djelatnosti, služenje nužno bratstvima u nastajanju i rastuće potrebe Reda, pa i na ekonomskom planu, zahtijevaju zalaganje sviju i djelotvorniju i jaču komunikaciju.

S radošću je primljena vijest da Franjevačka mladež raste i jača, ali je i postalo jasno da se Red mora djelatno i s više uvjerenja zauzimati na svim razinama da bi odgovorno obavljao svoju temeljnu zadaću na korist mladim franjevcima na njihovom putu kršćanskog i franjevačkog poziva.

Kapitul je bio trenutak snažno življenog i doživljenog bratstva. Bratska radost, sreća ponovnog susreta s braćom i sestrama, svjetovnicima i redovnicima, iz svih zemalja, osobito iz onih najsiromašnijih ili pogođenih progonima, bili su povlašteni trenutak milosti.

Iskrenost i dubina proživljenih i razmijenjenih osjećaja tijekom Kapitula konkretna su baština koju će svaki sudionik Kapitula morati podijeliti sa svom braćom i sestrama u vlastitoj zemlji.

Nazočnost brojnih promatrača, uključujući i franjevačke redovnike iz različitih zemalja, posvjedočila je zanimanje za Red i za njegov razvoj.

* * *

Na završetku rada u skupinama Kapitul je ukazao na polja djelovanja i na prioritete za koje će se morati zauzimati cijeli Red u sljedećem šestgodišnjem razdoblju.

Prioriteti koje je naznačio Kapitul odnose se na sljedeće teme:

1. FORMACIJA
2. KOMUNIKACIJA
3. FRANJEVAČKA MLADEŽ
4. NAZOČNOST U SVIJETU
5. BRATSTVA U NASTAJANJU

FORMACIJA

Formacija ostaje i dalje istaknuti prioritet Kapitula za cijeli Red.

Priznata je valjanost započetog puta i odlučeno je da se nastavi u istom smjeru s ciljem da se Tečaj početne formacije primjenjuje u svim dijelovima svijeta.

Pridaje se velika važnost formaciji formatora i potrebi da se na svaki način dosegnu prije svega mjesna bratstva.

Nakon usvajanja već prije predloženih tema za formaciju uviđa se potreba umetanja u projekt formacije i gradiva koje se tiče sljedećih područja:

1. Socijalni nauk Crkve
2. Bolje razumijevanje velikih socijalnih i političkih problema današnjeg svijeta
3. Socijalno i političko djelovanje svjetovnih franjevacu u svijetu
4. Pomagala za točnije i dublje proučavanje vlastitog prava Reda: Pravila, Generalnih konstitucija i Obrednika.
5. Važni dokumenti Crkve i Učiteljstva

Preporuča se nadalje Predsjedništvu da promiče i trajnu formaciju, predlažući svim bratstvima svijeta središnju temu godišnje formacije zajedno s natuknicama potrebnima za njezino izvođenje.

Preporuča se nadalje čvrsto nastojanje da se formacija kreće ne samo na spoznajnom planu, nego i na praktičnom, u konkretnom karitativnom djelovanju.

Kapitul prepoznaje da su *osjećaj pripadnosti, poziv na život u bratstvu, važnost i narav obveze preuzete zavjetovanjem*, osnovni elementi za život svjetovnog franjevca, koji moraju biti usvojeni, naglašeni i uporno ponavljani u početnoj i trajnoj formaciji.

Prepoznaje se hitna potreba da se u odvijanje formacije na svim razinama uključe snažni i kvalitetni projekti promicanja zvanja.

Preporučuje se također organiziranje zajedničkih točaka formacije svjetovnih franjevacu i redovnika.

Traži se od Predsjedništva da pripremi prikladna sredstva za primjerenu formaciju duhovnih asistenata laika i redovnika koji ne pripadaju Prvom redu ili Samostanskom trećem redu.

KOMUNIKACIJA

Priznaje se da Red premalo "komunicira" kako unutar sebe tako i prema van.

Prema unutra

Mora se učiniti svaki napor da poraste komunikacija usmjerena na upoznavanje i na zajedničko djelovanje u usklađenom pomaganju bilo prema unutra bilo prema van.

Bitno je da **međunarodni vijećnici** u potpunosti preuzmu vlastite uloge u odnosu na svoja nacionalna bratstva i na Predsjedništvo te da redovito komuniciraju u oba smjera.

Preporuča se briga za primjerenu formaciju međunarodnih vijećnika, i to pomoću dostupnih materijala za čije će se sastavljanje i dostavljanje novoizabranim međunarodnim vijećnicima pobrinuti vijećnici Predsjedništva zaduženi za pojedina područja.

Potrebno je da se nacionalna bratstva otvaraju jedna prema drugima, posebno u projektima praćenja i bratimljenja, osobito što se tiče "novih" bratstava i onih u većim potrebama. Traži se od Predsjedništva da preuzme ulogu predlaganja, promicanja i stalnog poticanja.

Što se tiče olakšavanja boljeg razumijevanja i poznavanja Reda iznutra i izvana priznaje se da je već odrađeni posao na web-stranici vrlo dobar i izražava se želja da se još poboljša, poduzimajući sve potrebne korake uključujući i osnivanje fondova u tu svrhu.

Traži se dotjerivanje baze podataka adresa i adresa elektroničke pošte dostupne svima, uključujući Framu, da se omogući komunikacijski pristup na svim razinama.

Prema van

Potrebno je uspostaviti djelotvorne i trajne kontakte s Crkvom u svim njezinim izrazima. Posebnu pozornost treba obratiti mjesnim crkvama da bi se ostvarila djelatna nazočnost u živom tkivu Crkve.

Morat će se tražiti kontakti i načini uspostavljanja plodne suradnje s katoličkim trećim redovima (dominikanskim, karmelskim, itd.) i osobito s franjevačkim nekatoličkim "Trećim redovima" te sa svim crkvenim pokretima kao i s pokretima ljudi dobre volje koji u potpunosti dijele iste ciljeve kao FSR.

Došlo je vrijeme hrabrosti i vidljivosti u služenju i svjedočenju franjevačke karizme. Zato se moraju na svim razinama preuzeti vlastite odgovornosti da bi se ostvarila djelatna nazočnost u svim vrijednim društvenim događanjima i u onima koja promiču ljudska prava te pravdu, mir i očuvanje stvorenoga.

Povlašteno sredstvo ostaje, i kao takvo se treba na svaki način podržati, organizacija "Franciscans International".

FRANJEVAČKA MLADEŽ (Frama)

Kapitul je priznao da je u prošlom šestgodištu za Framu učinjen velik posao i traži da se ustraje u toj bitnoj zadaći u korist mladih franjevaca, naglašavajući odgovornosti FSR-a za Framu, da bi se povećala osjetljivost i aktivno preuzimanje odgovornosti.

Potrebno je voditi brigu o kapilarnom širenju bitnih dokumenata izdanih u prethodnom šestgodištu.

Traži se da se prirede prikladna sredstva za izbor i primjerenu pripremu bratskih animatora na svim razinama.

Traži se posebna briga i pozornost usmjerena prema bratstvima Frame u nastajanju te osobita briga za formaciju Frame i mladih članova Frame koji su dali zavjete u FSR-u.

Bitno je da se članovi Frame pozivaju na sve važne događaje u FSR-u i da se ostvaruje istinsko zajedništvo i sudjelovanje u zajedničkim projektima.

Traži se da se pripreme sredstva za upoznavanje trenutne rasprostranjenosti i ustrojstva Frame u svijetu.

NAZOČNOST U SVIJETU

Na ovom Kapitolu snažno se nametnula potreba da svjetovni franjevac preuzme u potpunosti svoju **svjetovnost** i da se predstavi svojim *biti* i svojim *djelovati* u političkom djelovanju, u hrabrom oblikovanju pravednih zakona, u snažnom promicanju prava na život od začeca i u svim njegovim dobima, da bi se osigurali, osobito siromašnima, patnicima, onima na rubu društva i progonjenima, uvjeti života dostojni stvorenja koja je Krist otkupio (usp. *Pravilo* 13 i *Generalne konstitucije* čl. 18 i 19).

Predugo je Red ostao u "sakristijama". Došao je trenutak koji se više ne može odgađati da se *uđe u ljudsku državu* da bi se snažno i vidljivo nosilo vlastite odgovornosti svjedočenja i promicanja pravde, mira i obrane života, prava i stvorenog svijeta.

Bitno je da Red bude nazočan kao takav, a ne samo kroz, premda pohvalne, pothvate pojedinaca. Mora se ponovno otkriti koliko je važno prepoznati se i biti jedno jedino tijelo složno u službi Kraljevstvu i svijetu, da bi on bio potpuno otkupljen u Kristu.

Red počinje prihvaćati punu svijest o svojoj svjetovnoj dimenziji i svoje mogućnosti društvenopolitičkog pritiska. Njegova je obveza upotrijebljivati tu svoju nazočnost u svakom kutku zemlje, da bi posvuda bio djelotvoran, postizujući potrebnu vidljivost i postajući promicatelj snažnih i hrabrih pothvata kod nacionalnih i svjetskih organa vlasti.

NACIONALNA BRATSTVA U NASTAJANJU

Bratstva u nastajanju su bogatstvo Reda koji raste i širi se za evangelizaciju svijeta. Ona su znak i važan doprinos životnosti franjevačke karizme, a osobito svjetovne franjevačke karizme. Ona često predstavljaju kršćansko i franjevačko svjedočanstvo, ponekad u nekim zemljama svijeta i jedino. Često je to plodna nazočnost, pa i onda kad je proganjana i sprječavana i pod cijenu života, koja uzdržava i hrani srce vjere u svakom kutku zemlje.

Nacionalna bratstva u nastajanju moraju biti praćena sasvim posebnom brigom i pomnošću.

Traži se da Predsjedništvo odredi jednog vijećnika Predsjedništva koji će preuzeti konkretnu odgovornost praćenja bratstava u nastajanju.

Mora se osigurati da svako nacionalno bratstvo u nastajanju bude praćeno od nekog drugog konstituiranog nacionalnog bratstva.

Dosad se nažalost nije naišlo na dostatnu osjetljivost mnogih konstituiranih nacionalnih bratstava. Izričito se traži da svako konstituirano nacionalno bratstvo odgovori velikodušno, spremno i s osjećajem odgovornosti na ovu veliku potrebu.

Neka se prouči mogućnost skupljanja namjenskih sredstava za podupiranje najsiromašnijih nacionalnih bratstava u nastajanju u njihovom hodu.

oo

Teme na kojima su se zaustavili kapitularci nisu nove. Doista, da bismo se u to uvjerali dovoljno je ponovno proučiti Zaključke dvaju prethodnih Generalnih kapitula. Važno je da u tu svrhu svaki svjetovni franjevac i vijeća na svim razinama ponovno uzmu u ruke zaključke tih dvaju prethodnih Generalnih kapitula i da ih usporede s ovima.

Kapitul je inzistirao na istim temama i s istim argumentima, jer se očito nije smatralo da su prethodni zaključci provedeni na zadovoljavajući način na razini čitavog Reda, i jer postoji svijest da se nikako ne mogu mijenjati prioritete sve dok se ne izvrše i učvrste željene promjene.

Zaključci pokazuju da Red na svojoj najvišoj razini želi izići iz okvira općenitih i neodređenih izjava o namjerama i ući u razdoblje konkretnog i hrabrog djelovanja i svjedočenja. Nije dovoljno najavljivati visoke, plemenite i neophodne ciljeve koji, prije svega, već jesu temelj našeg osobitog načina života, tj. Pravilo i Generalne konstitucije. Jednom kad su postavljeni ciljevi, treba ih prestano dozivati u pamet i suočavati se s njima, da bi se provjeravalo njihovo vjerno izvršavanje.

Predsjedništvo

- ✓ dijeli, usvaja i prima s pozornošću sve zahtjeve i preporuke Kapitula i obvezuje se, koliko je u njegovoj nadležnosti, u potpunosti ih izvršiti u skladu sa svojim mogućnostima;
- ✓ izriče sljedeća zapažanja i preporuke za sva bratstva svijeta:
  1. Zaključci Generalnih kapitula su obvezujući za Predsjedništvo, ali također, i to možda u još većoj mjeri, za sva bratstva svijeta na svim razinama i za svakog svjetovnog franjevca. Oni dakle moraju biti predmet trajnog i pažljivog razmatranja od strane svijeta, da bi ih Red, kao jedinstvena cjelina, uznastojao na svaki način ostvarivati. Zato se preporuča da se čini sve što je moguće, na svim razinama, da bi se upoznali, ostvarili i provjerali ciljevi koje su postavili Kapitul.
  2. Nastojanje da se produbi i usvoji identitet svjetovnih franjevaca treba unaprjeđivati snažnije nego ikad, u skladu sa smjericama koje su dali Kapitul i projekt formacije.
  3. Odgovornost za ostvarivanje zajedništva života i djelovanja unutar Franjevačke obitelji mora rasti i FSR mora postati njegov vjerodostojni tumač.
  4. Od temeljne je važnosti da međunarodni vijećnici, u postizanju pune svijesti o vlastitoj bitnoj ulozi, shvate svoju odgovornost ne samo u odnosu na vlastita nacionalna bratstva i na Predsjedništvo Međunarodnog vijeća, već i o odnosu na FSR u cjelini.